

SKÖTSELPLAN FÖR

**Naturreservatet
Sakritjärnberget**

Luleå kommun

LÄNSSTYRELSEN
I NORRBOTTENS LÄN

www.bd.lst.se

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1	ALLMÄNT OM PLANEN	2
2	SYFTE	2
3	UPPGIFTER OM RESERVATET	2
4	RESERVATSBESKRIVNING	3
5	SKÖTSELOMRÅDEN	3
5.1	NATUR	3
5.1.1	Bevarandemål	4
5.1.2	Skötselåtgärder	4
5.2	INFORMATION OCH TILLGÄNGLIGHET	4
5.2.1	Kvalitetsmål	4
5.2.2	Skötselåtgärder	4
6	UPPFÖLJNING OCH DOKUMENTATION	5
7	SAMMANFATTNING AV LÖPANDE SKÖTSELÅTGÄRDER	5

Bilagor

- A. Översiktskarta
- B. Karta över informationstavla, anläggningar och leder
- C. Fältkarta
- D. Sammanställning av särskilda åtgärder

1 ALLMÄNT OM PLANEN

Denna skötselplan anger riktlinjerna och målen för skötseln av naturreservatet Sakritjärnberget. Vid skötseln skall förutom reservatsföreskrifterna andra aktuella regelverk och riktlinjer beaktas.

Naturreservatet Sakritjärnberget tillhör skötselkategori C enligt länsstyrelsens egen klassificering som omfattar tre kategorier (A, B, C), vilket innebär att endast enstaka skötselåtgärder kommer att utföras.

Denna plan skall ses över om 10 år och om det då anses nödvändigt skall planen revideras.

2 SYFTE

Syftet med reservatet är att bevara den biologiska mångfalden samt att bevara den mycket värdefulla naturmiljön i området. Reservatet syftar även till att bevara och stärka områdets naturskogs kvaliteter. Inom ramen för dessa mål ska reservatet även ge möjlighet till naturupplevelser, friluftsliv och vetenskaplig forskning.

Syftet ska nås genom att:

- Inget skogsbruk bedrivs i området
- Områdets orördhet bibehålls genom att exploateringar och arbetsföretag i området förhindras.
- Området sköts enligt fastställd skötselplan

3 UPPGIFTER OM RESERVATET

Naturreservatets namn:	Sakritjärnberget
Kommun:	Luleå
Lägesbeskrivning:	Ca 25 km V Luleå. Blå kartan 24L
Markägare:	Alvik 2:6 (del av), Privat markägare Alvik 21:5 (del av), Privat markägare
Förvaltare:	Länsstyrelsen i Norrbottens län
Areal:	66 ha (enligt beslut)
Naturtyper:	<i>Naturtyper enligt vegetationskartan</i> Barrskog (43 ha) Hällmark (17 ha) Lövskog (4 ha) Myr (2 ha)
Samebyar:	Jåhkågasska, Sirkas, Tuorpon, Udtja

4 RESERVATSBESKRIVNING

Naturreservatet Sakritjärnberget ligger i Luleå kommun ca 11 km nordväst om Alvik eller ca 22 km söder om Boden. Området ligger under högsta kustlinjen inom naturgeografisk region 29B, kustslätter och dalar med finsediment kring norra Bottenviken. En region som karaktäriseras av slätter samt vågig terräng med låga kullar.

Reservatet ligger på Sakritjärnberget vars högsta punkt sträcker sig ca 135 meter över havet. Berggrunden domineras av sedimentgnejs med inslag av monzonit längst i väster. Jordarten utgörs av morän med relativt stora områden med tunt jordtäckte eller kala hållar. Längst i norr finns ett område med svallsediment.

Reservatet som helhet präglas av stor biotopvariation med en bördig grandominerad sydvästsluttning, magra blockmarker med tall samt rena tallbevuxna hållmarker. Brandprägel är påfallande. Det finns en riklig förekomst av brandstubbar och på flera av tallöverståndarna finner man dubbla brandljud. Död ved i form av både stående döda träd och lågor förekommer allmänt. I området finns flera örtrika dråg, här återfinns bland annat knärot, spindelblomster, harsyra samt skogsnäva. En fjärdedel av reservatet, främst i den sydvästra delen, är klassat som nyckelbiotop av Skogsvårdsstyrelsen.

På bergets sydvästsluttning växer en relativt högproduktiv lövrik granskog med stort inslag av grov asp, björk och sälg. Större delen av området är påverkat av plockhuggning men denna har inte på ett påtagligt sätt påverkat områdets naturskogskaraktär.

I den sydöstra delen uppe på berget är jordtäcktet tunnare och blockdominerat. Här växer en relativt tät men ganska klenstammig tallskog som uppkommit efter brand. Här finns även spridda överståndare med brandljud kvar. Mellan hållmarkerna i områdets centrala finns ett bestånd med tät produktiv tallskog, här finns rikligt med tallöverståndare med en ålder över 250 år.

På berget i reservatets norra del finns en kulturlämning i form av ett kvartsbrott.

5 SKÖTSELOMRÅDEN

Naturreservatet har indelats i två skötselområden; natur samt information och tillgänglighet. Reservatets geografiska läge finns markerat på bilaga A medan bilaga B visar avgränsningar samt vart informationsskylt skall finnas placerad. I bilaga C finns en förteckning över de åtgärder som behöver göras utöver den löpande skötseln i reservatet.

5.1 NATUR

Skogen i området är till stor del brandpåverkad men eftersom området är relativt litet och utgör en sista naturskogsrest i området skall spontan uppkommen brand släckas omedelbart. Vid släckningsarbetet skall så skonsamma metoder som möjligt användas. Om brand uppstår i reservatet ska länsstyrelsen informeras. Ett mindre område om ca ett hektar är avverkat med kvarlämnad fröträdställning (delområde 1).

5.1.1 Bevarandemål

- Förändringar i naturtillståndet skall endast ske genom naturlig succession och naturliga processer.

Delområde 1:

- Förändringar i naturtillståndet skall främst ske genom naturlig succession och naturliga processer.
- Området skall ha en god föryngring.
- Tall ska utgöra minst 50% av barrträdsföryngringen.

5.1.2 Skötselåtgärder

- Området ska tillsvidare lämnas för fri utveckling.
- Störningar som t.ex stormfällningar och insektsangrepp skall ha ett så naturligt förlopp som möjligt.
- Möjligheten att öka naturvärdena i reservatet genom en naturvårdsbränning bör utredas. Om hyggesbränning eller naturvårdsbränning utförs i anslutning till reservatet skall möjligheten att även bränna hela eller delar av reservatet utredas.

Delområde 1:

- Om så krävs skall åtgärder utföras för att gynna tallens föryngring, t ex röjning av gran eller bränning.

5.2 INFORMATION OCH TILLGÄNGLIGHET

En informationstavla skall finnas vid reservatet (bilaga B). I anslutning till reservatet skall även finnas parkeringsmöjlighet. En markerad stig skall finnas mellan informationsskylten och naturreservatets gräns. En förlängning av stigen in i reservatet samt anlägga en eldplats kan bli aktuellt (bilaga B). Några ytterligare anläggningar för friluftslivet anses i dagsläget ej aktuellt att uppföra. För att underlätta för besökare att hitta till reservatet bör en vägskylt sättas upp (bilaga A).

5.2.1 Kvalitetsmål

- En informationstavla skall finnas i anslutning till reservatet.
- Informationsskyltar skall vara i tydligt läsbart skick.
- Reservatets gränsmarkeringar skall vara tydligt uppmärkt.
- En stig ska finnas från vägen till reservatsgränsen.
- Aktuell information om reservatet ska finnas på Länsstyrelsens hemsida.

5.2.2 Skötselåtgärder

- Skyltningen ses över regelbundet.
- Vid behov byts de skyltar som inte längre är funktionella.
- Vid behov skall sly röjas runt skyltar.
- Gränsmarkeringarna ska ses över regelbundet och åtgärdas vid behov.
- Stigen skall vara tydligt markerad.
- Vid behov ska information på webben uppdateras.

6 UPPFÖLJNING OCH DOKUMENTATION

Skötselplanens bevarandemål och kvalitetsmål skall vart tionde år följas upp av Länsstyrelsen tillsammans med skötselansvarig.

En kortfattad skötselrapport skall skrivas minst vart tredje år av skötselansvarige och lämnas till Länsstyrelsen.

Rapporten skall redovisa vilka skötselinsatser som gjorts, kostnader för dessa samt om behov av större reparationer finns. Rapporten skall även redovisa om några uppenbara förändringar i naturtillståndet upptäckts vid besöken i reservatet. Akuta hot mot reservatets värden samt behov av akuta åtgärder meddelas till länsstyrelsen omgående. Eventuella brott mot reservatsföreskrifter skall anmälas till länsstyrelsen omgående.

7 SAMMANFATTNING AV LÖPANDE SKÖTSELÅTGÄRDER

Information och tillgänglighet	Ansvarig	När
Kontrollera att informations-skytlarna innehåller aktuell information och är läsbara. Rapportera till länsstyrelsen om nya skyltar behövs.	Skötselansvarig	Vart tredje år
Röjning av sly vid informationstavla.	Skötselansvarig	Vart femte år om så är nödvändigt.
Kontrollera att gränsmarkeringarna är tydliga. Rapportera till länsstyrelsen om åtgärder behövs.	Skötselansvarig	Vart tionde år
Aktuell information om reservatet ska finnas på Länsstyrelsens hemsida.	Länsstyrelsen	Vid behov
Kontrollera stigens markeringar och ev. vägvisare. Åtgärda vid behov.	Skötselansvarig	Vart tredje år